

Nieuws en sport

Vorbereiding:

- Vraag kosteloos dag- en weekbladen aan met de [Nieuwsservice](#) en/of de [Nieuwsservice Digitaal](#)
- Verzamel voorbeelden van nieuws

Onderwijsniveau: Voortgezet onderwijs

Vak: Nederlands, maatschappelijke vakken

Lesduur: 50 minuten

Leerdoel: leerlingen analyseren berichtgeving over sport

Werkvorm: klassikale introductie en afsluiting, kern in kleine groepjes

Introductie (10 minuten)

Laat verschillende artikelen over sport zien en laat zien hoe dit onderwerp in diverse nieuwsmedia aan bod komt. Denk aan:

- Nieuwswaarde van sport
- Metaforen in de sportjournalistiek
- Feiten en meningen in sportverslagen
- Sporthelden
- Sport en nationalisme
- Sport en gender

Laat via modellering zien hoe een bepaald onderwerp in het nieuws wordt behandeld. Bespreek bovenstaande perspectieven op sportjournalistiek.

Kern (25 minuten)

Verdeel de klas in groepjes. Geef elk groepje een van bovenstaande onderwerpen mee. De leerlingen zoeken naar dit onderwerp in de verschillende nieuwsmedia en kijken naar overeenkomsten en verschillen in de berichtgeving. Zie voor extra opdrachten de bijlage van deze lessuggestie.

Afsluiting (15 minuten)

Bespreek klassikaal wat de leerlingen hebben gevonden.

Differentiatie

- Laat de leerlingen wisselen van groepje en van onderwerp
- Leerlingen gaan op zoek naar woorden die ze niet kennen. Zie ook lessuggestie moeilijke woorden.
- Leerlingen gaan op zoek naar de verschillende tekstsoorten. Zie ook lessuggestie tekstsoorten.

Bijlage: Voorbeeldopdrachten Sport en Nieuws

1) Nieuws waarde van sport

Aan de hand van nieuws waarde van een gebeurtenis wordt gekozen of er een nieuws item van gemaakt wordt door een nieuws redactie.

- a) Over welke sport kom je nu veel berichtgeving tegen. Hoe komt dat?

.....

- b) In Nederland gaan veel berichten over schaatsen. Zal dat in andere landen ook zijn? (gebruik in je antwoord het begrip nieuws waarde).

.....

.....

.....

- c) Bedenk drie criteria die meewegen in het bepalen van de nieuws waarde van een gebeurtenis. Kijk op <https://www.nieuwsindeklas.nl/nieuws waarde>

1. ....

2. ....

3. ....

2) Metaforen en Framing in de sportjournalistiek

Sportjournalistiek heeft als functie om informatie te geven over de sport en om amusement te bieden aan de lezer. Sportjournalisten gebruiken vaak metaforen om hun verhaal begrijpelijk, overtuigend en met emotie over te brengen. Bij sport worden vaak oorlogs- of strijdmetaforen gebruikt. Woorden als de aanval, tweegevecht, defensie, afmaken zie je vaak terug in een artikel.

Sporters worden in wedstrijdverslagen regelmatig beschreven in termen van fysieke aspecten zoals snelheid, lenigheid, lichaamsbouw, schotkracht enzovoort. Daarnaast worden mentale aspecten genoemd zoals leiderschaps kwaliteiten, overzicht en intelligentie.

- a) Zoek naar wedstrijdverslagen in het nieuws en noteer twee of drie metaforen en fysieke en mentale beschrijvingen over de sporters.

.....

.....

.....

- b) Hebben de metaforen een positieve of negatieve bijklank (de connotatie)? Leg je antwoord uit.

.....

.....

.....

Framing is een manier om een boodschap te plaatsen in een kader. Je geeft context door het gebruik van specifieke woorden of beelden bij het onderwerp te plaatsen. Het is alsof je een onderwerp een bijnaam geeft. Met de keuze voor bepaalde woorden of beelden beïnvloed je de beeldvorming die positief of negatief kan zijn. Framing wordt gebruikt om mensen te overtuigen. Het maakt uit of je iemand een **vrijheidsstrijder** noemt **of** een **terrorist**. En een **villasubsidie** klinkt anders dan **hypotheekrenteaf trek**.

Frames maken gebruik van de connotaties van een woord; de bijbetekenis of gevoels waarde van een woord. Denotatie staat juist voor de directe betekenis van het woord. Frames spelen vaak in op gevoelens en emoties. Politici maken graag gebruik van

frames omdat het nieuwe beeld makkelijk te onthouden is en je er sneller een mening over vormt. Bij debatten wordt gretig gebruik gemaakt van framing en andere taalstrategieën.

- c) Blader door de krant en bedenk een nieuwe kop waarin je gebruik maakt van een metafoor en maak een frame van een sportgebeurtenis.

.....
.....
.....

3) Feiten en meningen

In de journalistiek is het gebruikelijk om feiten en meningen gescheiden te houden.

- a) Ga op zoek naar twee artikelen waarbij dat is.

Bron	Nieuwstitel	Titel bericht	Naam auteur	Datum

- b) Hoe herken je een feit en een mening?

Een feit:

.....
.....

Een mening:

.....
.....

- c) Ga nu op zoek naar een sportverslag. Zijn hier feiten en meningen ook gescheiden?

.....
.....

4) Sporthelden

Ga in de kranten op zoek naar foto's van sporters.

- a) Beschrijf hoe de sporters in beeld gebracht zijn. Let op verschillende camerastandpunten bij het beeld zoals kikkerperspectief en vogelperspectief. Let verder op kleurgebruik, de positie waarin de sporter geplaatst staat en de attributen die op de foto staan

.....
.....
.....

b) Zijn er nog andere dingen die je opvallen?

.....
.....
.....

5) Sport en nationalisme

Zoek een artikel en foto waarin het gaat over Nederlandse sporters. Oranje is de nationale kleur. Hebben andere landen ook een kleur? Ben jij altijd voor Nederland? Waarom wel of niet? Schrijf een kort stukje over bovenstaande vragen en hoe je dat terugziet in de foto's en artikelen. Maak gebruik van feiten en sluit af met je mening.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kun je artikel vinden over buitenlandse sporters?

Bron	Nieuwstitel	Titel bericht	Naam auteur	Datum

6) Sport en gender

Uit onderzoek blijkt dat vrouwelijke atleten vaak poserend worden afgebeeld, als modellen, terwijl mannelijke atleten vaker in actie op foto's verschijnen.

a) Ga op zoek naar geposeerde foto's en foto's in actie van mannelijke en vrouwelijke sporters.

b) Kom jij dit verschil ook tegen of juist niet?

.....
c) Bereid een stelling voor en schrijf een korte column hierover of hou een korte presentatie in de klas.